

ГОМЕР

ОДИССЕЯ

(Одиссейнинг саргузаштлари)

Гафур Фулом номидаги нашриёт-матбаа ижодий уйи
Тошкент – 2016

УЎК: 821.512.133–1
КБК 84(4Гре)
Г 68

Рус тилидан

Қодир Мирмуҳамедов таржимаси

*(«Одиссея»ни ўзбек тилига ўгиришида, асосан В.Жуковскийнинг
ва қисман В.Вересаевнинг таржималаридан фойдаланилди)*

ISBN 978-9943-03-462-4

© Қ. Мирмуҳамедов (тарж.)
© Фафур Фулом номидаги
нашрият-матбаа ижодий уйи,
2016

БИРИНЧИ ҚЎШИҚ

- Сўйла, Муза¹, ул омилкор эр ҳақида менга ҳикоят,
Қайсики, ҳур ва муқаддас Трояни айлаб хароба,
Шаҳарларни кезди, кўрди одамларни, таомилларни;
Ўз жонини сақламоқ ва ҳамроҳларин ота юртига
5. Эсон-омон етказмоқ-чун денгизларда азоб чекди у;
Ва лекин минг уринса ҳам, асролмади ҳамроҳларини:
У нодонлар олиймақом Гелиосга шаккоклик қилиб,
Ўтлоқдаги унинг қудсий буқаларин едилар сўйиб.
Бошларига бало бўлди уларнинг бу корибадлари.
10. Шул ҳақда сен бир нима де, Зевс қизи латифа Муза.
Унинг жангдан омон чиққан сафдошлари, қуролдошлари*
Денгиз сузиб, аллақачон юртларига етиб олганди;
Вале ёлғиз шу йигитни завжасидан ва ватанидан
Жудо айлаб, асраганди маҳобатли теран гор ичра
15. Маъбудалар маъбудаси ойжамол қиз санам Калипсо,
Эрим бўлсин, дея. Аммо зое кетди ҳаракатлари,
Бу орада йиллар ўтиб, тангриларнинг инояти-ла
Унинг она Итакага қайтадиган пайти ҳам келди.
Ва лекин у ўз хешлари даврасида ҳам изтиробдан
20. Халос бўла олмади ҳеч. Гарчи ҳамма боқий тангрилар
Раҳм қилган бўлсалар ҳам Одиссейга, лекин Посейдон
Бир лаҳза ҳам тўхтамади бечорани таъқиб этмоқдан.
Қув Одиссей йўлга чиққан чоғда қаҳҳор тангри Посейдон
Занжийларнинг бир қисми кун ботарда ва яна бир қисми
25. Кун чиқарда бўлган олис ўлкасида ишрат қиларди:
Ул ерга у ерли халқдан ҳекатомба* (бўрдоқи қўйлар
Ва буқалар) ундиргани борган эди ўз одатича.
Бу аснода Зевс қошига тўпланганди ўзга маъбудлар.
Боқийлару фонийларнинг падари Зевс суҳбат қуради;
30. Хаёлидан кетмасди ҳеч Агамемнонзода Орестнинг
Қўли билан ўлдирилган бадкор Эгист. Олимпик тангри
Шуни ўйлаб, боқийларнинг даврасида бир калом айтди:
«Ажаб! Нечун ҳар бир ишда бизга айб қўюр фонийлар?
Худолардан эмиш ҳамма бало-офат; ахир ўзлари

¹ Исmlар ва жойларнинг номларига дoстoн oхирида алифбo тaртибида изoҳ берилгaн.

* Белгиси қўйилган сўзлар ва ибораларга дoстoнда учрaш тaртиби бўйича китoб oхирида изoҳ берилгaн.

35. Эмасми шум балоларга дуч келувчи телбалик қилиб?
Эгист ҳам шу: Агамемнон ватанига қайтган ҳамоно
Дарров уни маҳв этдию хотинига уйланиб олди.
Биларди-ку оқибатин – биз Аргускуш* тангри Гермесни
Юборгандик хузурига: «Эгист, зинҳор Агамемноннинг
40. Жонига қасд қилма, унинг хотинига уйланишдан ҳам
Ўзингни тий, зеро Орест балоғатга етиб, меросхўр
Бўлиб яна ота юртга қайтганида сендан ўч олгай!»—
Дея огоҳ қилганди у. Кор қилмади Гермеснинг гапи,
Эгист кулоқ солмади ҳеч унинг эзгу насихатига
45. Ва оқибат, қилмишига монанд олди у жазосини».
Деди шунда Зевс қизи Афина ўз бузрукворига:
«Эй отажон,эй Кроннинг қодир ўғли, олий ҳукмдор,
Гапинг тўғри, сазовордир Эгист шундай жазога филҳақ!
Ким ёвузлик қилса, шундай ҳалокатга учрар муҳаққақ!
50. Лекин ҳозир Одиссейнинг шум қисмати эзур қалбимни.
Кўпдан бери у юртидан, хешларидан жуда йироқда,
Денгизнинг қоқ киндигида*, соҳилини тўлқин ялаган
Ўрмонзорли бир оролда яшамоқда чекиб изтироб.
Ҳокимадир у оролда денгиз тубин асрорларидан
55. Воқиф бўлган ва бир ўзи маҳобатли устунлар ила
Кўк гумбазин тираб турган мард Атлантнинг қизи Калипсо.
Бу ҳур санам маккорлик ва сеҳр ила хушомад қилиб,
Одиссейнинг хаёлидан ўчирмоқчи ота юртини,
Вале шўрлик йигит йиғлаб, кошки эди юртим қорасин
60. Узоқдан бир кўриб ўлсам, қолмас эди армоним, дейди.
Наҳот унинг шу ноласи ачитмаса юрагингни ҳеч?
У Троя заминидан бандаргоҳда сенга бағишлаб
Қурбонликлар қилганди кўп – наҳот кўнглинг тўлмаган бўлса?
Сўзла менга: нечунун дандарғазабсан, эй Крон ўғли?»
65. Бузрук Зевс ўз қизига шундай дея қилди эътироз:
«Кўп аломат сўзлар учди, қизим, сенинг дудоқларингдан.
Нечун мен ул тангри монанд Одиссейни – бандалар ичра
Ҳам идроки, ҳамда боқий тангриларга ихлосмандлиги
Кўп зиёда бўлган машҳур паҳлавонни унутарканман?
70. Йўқ! У билан адоватда зилзилакор Посейдон фақат:
Қув Одиссей бир кўзли дев Полифемнинг кўзин кўр қилиб,
Посейдоннинг газабини кўзгаб қўйди(Зеро будевни
Поёни йўқ шўр денгизнинг ҳукмдори Форкнинг қизи
Ҳур Фооса туққан эди теран ғорда зилзилакордан).
75. Посейдон қув Одиссейни гарчи маҳв этолмаса ҳам,
Денгизларда қувар мудом, Итакага яқин йўлатмай.
Келинлар, биз ватанига қайтармоқни ўйлаб кўрайлик
Одиссейни. Зилзилакор газабидан тушмоғи лозим,
Токайгача довлашади бизлар ила бу қаҳҳор тангри?»
80. Деди шунда Зевснинг шаҳло кўзли қизи дилбар Афина:
«Эй падарим, ҳукмдорлар ҳукмрони, Крон ўғлони!

- Саодатли тангрилар гар Одиссейнинг ота юртига
 Қайтмоғига рози бўлса, унда бизнинг Аргускуш Гермес
 Шу заҳоти Огигия оролига, гўзал санамнинг
85. Ҳузурига учиб бориб, айтсин унга қароримизни:
 Машаққатларга бардошли Одиссейнинг энди уйига
 Қайтар чоғи келди, десин. Мен бўлсам тез парвоз қилурман
 Итакага – Одиссейзод Телемахнинг қалбида газаб
 Ўтин ёқиб, жасорат ва диловарлик уфурай унга:
90. Узун сочли* ахейларни машваратга чақирсин дарҳол
 Ҳамда суллоҳ куёвларни қувсин буткул ота уйидан;
 Шундоқ ҳам у очофатлар Одиссейнинг қанчадан-қанча
 Қайрилма шох буқалари, қўйларини еб битирдилар.
 Сўнгра уни йўналтирай Спартаю қумлоқ Пилосга,
95. Токи топсин ўшал ёқда падаридан бирон бир дарак.
 Шундай қилса эл ичида ном қозониб орттиргай обрў».
 Шундай деб у ҳам уммон, ҳам замин узра шамолдек енгил
 Учирувчи олтин анбар кафшларини илди пойига,
 Сўнг илкига олди залвар ва бақувват мис тигли найза*,
100. Ки чақмоқдор Зевснинг қизи қаҳрамонлар шиддатини шу
 Найза билан даф этарди. Ҳур маъбуда алҳол Олимпдан
 Қуюн янглиғ учиб тушди Итакага ва Одиссейнинг
 Эшигида тафийликлар шоҳи Ментес қиёфасида
 Меҳмон сифат турди ушлаб ўткир тигли мис найзасини;
105. Бунда суллоҳ шум куёвлар тағларига пўстаклар солиб
 (Бу пўстаклар улар сўйиб еган моллар териси эди),
 Давра қуриб, шашқол ўйнаб, қийқиришиб ўтирардилар;
 Удайчилар, чаққон қуллар зир югуриб дастурхон тузар:
 Биров катта жомга қуйиб май ва сувни омухта қилар*,
110. Яна биров апир-шапир ювиб артар хонтахталарни
 Сўнг уларни бир-бирига туташтириб, майда тўғралган
 Турфа гўштлар ҳамда нозу неъматлар-ла тўлдирар эди.
 Маъбудани энг аввало тангрисифат Телемах кўрди.
 Ўтирарди у куёвлар даврасида маъюс ўй суриб:
115. «Қайда экан бузрукворим, тезроқ қайтиб келганда эди,
 Тумтарақай қувар эди уйимиздан бу қузғунларни;
 Салтанатни қўлга олиб яна юртга бош бўлар эди».
 Шундай хаёл сулар экан Афинага тушди нигоҳи;
 У ўрнидан сакраб туриб эшик томон шошиб юраркан,
120. Кўнгли қаттиқ ранжиди бул мусофирни куттирганидан.
 Яқин бориб ўнг қўлидан ушлади ва найзасин олди,
 Сўнг баралла овоз билан барқанот бир калима айтди:
 «Хуш келибсан, эй мусофир; ичкари кир; бўл азиз меҳмон;
 Бирор арзинг бўлса агар, зиёфатдан кейин айтарсан».
125. Шундай деб у йўл бошлади; Афина ҳам юрди ортидан.
 Бошлаб кириб маъбудани базмгоҳга, у баланд устун
 Томон юрди ва бу ерда силлиқ мармар тошдан ясалган

- Кўрхонага Афинанинг найзасини яшириб қўйди —
 Бир вақтлар бул хонада мусибатга сабр-бардошли
130. Одиссейнинг найзалари сақланарди. Кейин Телемах
 Афинани гоят кўркам роҳат курси томон бошлади,
 Гулдор мато ёзиб унга, ўтиришга таклиф қилди ва
 Иззат-икром қилиб уни, оёғига курсича қўйди;
 Кейин меҳмон ёнига бир курси суриб ўзи ўтирди.
135. Ки Телемах жойни четдан олган эди бадмаст куёвлар
 Шовқинидан иштаҳаси бўғилмасин, дея меҳмоннинг.
 У билмоқчи эди яна аста-секин меҳмондан сўраб
 Узоқ элда қолган отаси ҳақида бирон янгилик.
 Бу аснода жория қиз мусофирга муздек сув тўла
140. Олтин қумғон ҳамда қумуш жом келтирди қўл ювдиргани.
 Кейин силлиқ хонтахтага рўзгорбоши калитдор аёл
 Захирадан нону намак, нозу неъмат келтириб қўйди.
 Сўнг шарбатдор гўшт уюлган лаганларни баланд кўтариб
 Келди; яна қўйди олтин қадаҳларни меҳмон олдиға;
145. Бул удайчи тез-тез келиб қадаҳларга май қуйиб турди.
 Шу чоғ авбош куёвлар ҳам шовқин солиб кириб келдилар
 Меҳмонгоҳга, савлат тўкиб ўтирдилар ўз жойларига;
 Удайчилар келганларга қўл ювгани сув келтирдилар;
 Жориялар сават-сават нон тортдилар хонтахталарга;
150. Қадаҳларга лим-лим қилиб май қуйдилар дастёр болалар.
 Шу заҳоти таомларга қўл чўздилар суллоҳ куёвлар;
 Улар ёғли ва лаззатли таом ила тўлдиргач қорин,
 Кўнгиллари тусаб қолди базм кўрки — хушоҳанг қўшиқ;
 Удайчи ҳам соз тутқазди ашулачи Фемийга дарҳол:
155. Мажбур эди у куёвлар хоҳиши-ла қўшиқ айтмоққа.
 Мана у тор чертиб, гўзал бир қўшиқни куйлай бошлади.
 Бу аснода, гапларимни эшитмасин бегона қулоқ,
 Деб оҳиста ўтирилди Афинага ўғлон Телемах:
 «Азиз меҳмон, хафа бўлма, дилимдаги гапни айтаман;
160. Улар ишрат қилмоқдалар; хаёллари фақат қўшиқда;
 Бетамизлар: бировларнинг молин текин еб ётибдилар;
 Балки ҳозир бу бойликлар эгасининг оппоқ суягин
 Ёмғир ювар ё долғалар думалатар денгиз бўйида.
 Қани энди бирдан келиб қолса эди у Итакага,
165. Ёв куёвлар давлатни ҳам, олтинни ҳам унутиб қўйиб,
 Тангрилардан сўрардилар оёқларин йўрға қилмоқни.
 Лек у ўлган бўлса керак тақдирнинг шум тақазоси-ла.
 Бизга таскин бермас ҳеч ким. Тўғри, баъзан, у қайтгай, дея
 Далда бермоқ бўладилар бизга, лекин қайтмаса керак.
170. Энди менга айтчи, дўстим, яширмасдан ҳеч қандай сирни:
 Кимсан? Қайси уруғдансан? Юртинг қайда? Ота-онанг ким?
 Қай томондан қай кемада сузиб келдинг бу Итакага?
 Сени қайси денгизчилар олиб келди бизнинг ўлкага?
 Ҳа, биламан, келмагансан бу оролга яёв албатта.

175. Яна шуни очик айтки, ҳақиқатни билиб олайн:
Итакага биринчи бор келишингми ё илгари ҳам
Бўлганмисан Одиссейнинг бу уйида азиз меҳмони?
Бир пайтлар уйимизга кўп-кўп одам келиб турарди:
Меҳмоннавозликни жуда хуш кўрарди менинг падарим».
180. Жавоб қилди унга Зевснинг шаҳло кўзли қизи Афина:
«Очик айтгум: мен доно шоҳ Анхиалнинг фарзандидурмен,
Исмим Ментес, эшкаксевар тафий халқин ҳукмдориман;
Итакага мен кемада одамларим билан келганман;
Муддаоим – олисдаги ўлкаларга саёҳат қилмоқ,
185. Темесага бориб, обдор темирга мис алмаштирмоқдир;
Ҳозир эса мен кемамни ўрмонзорли Нейон тоғининг
Панасига, теран Ретра кўрфазига кўйиб келганман.
Бил, қадимдан меҳмон қилган бир-бирини ажлодларимиз;
Бу тўғрида эшитгансан сен ўзинг ҳам бобонг Лаэртдан...
190. Дейдиларки, бобонг келмай кўйган эмиш энди шаҳарга,
Йироқдаги даласида гамга ботиб кун кечирармиш.
Унга қараб, парваришлаб турар эмиш бир оқсоч кампир,
У кун бўйи тоқзорида ишлаб ҳориб-чарчаб келганда,
Кампир уни кутиб олиб, иссиқ овқат билан боқармиш.
195. Келишимдан мақсад: отанг уйга қайтди, деб эшитгандим...
Назаримда йўлда ушлаб қолишган-ов уни тангрилар:
Олижаноб шоҳ Одиссей ҳали тирик, у ер юзида;
Эҳтимол у тутқиндадир денгиз қучган бирон оролда,
Ёки уни зўрлаб ҳибс айламишлар йиртқич махлуқлар.
200. Сен кулоқ бер гапларимга: худовандлар дилимга солди.
Гарчи қушлар парвозига қараб мен фол очолмасам ҳам*,
Ё пайғамбар бўлмасам ҳам ўзим аниқ ишонаманки,
Падарингнинг азиз юртдан жудолиги энди узоққа
Чўзилмагай; бўлса ҳамки у кишанбанд мусофир юртда,
205. Уйга қайтиш иложини топмоқ учун етар қувлиги.
Энди менга айтчи, иним, яширмасдан ҳеч қандай сирни:
Сен чиндан ҳам ўғлимисан олижаноб шоҳ Одиссейнинг?
Жуда ўхшар унга юзинг ва чиройли кўзларинг сенинг;
Ёдимда, биз авваллари учрашардик у билан тез-тез;
210. Учрашардик ҳали отанг асл ахей ўғлонлари-ла
Трояга тик биқинли кемаларда сузиб кетмасдан.
Шундан бери мен ҳам уни, у ҳам мени кўрмадик ҳеч ҳам».
Одиссейнинг фаросатли ўғли деди: « Эй азиз меҳмон,
Ҳамма гапни очик айтгум, ҳақиқатдан бўлгил хабардор:
215. Онам дейди – Одиссейнинг ўғлимишман, аммо билмадим:
Ким билибди отасининг кимлигини? – Бу душвор бизга.
Қандай хурсанд бўлар эдим агар отам то қартайгунча
Ўз мулкида дориломон кун кечирган хушбахт зот бўлса.
Бас, сўрабсан, жавоб берай: дейдиларки, менинг падарим
220. Оламдаги одамларнинг энг бадбахти эмиш, ишонсанг»
Жавоб қилди унга Зевснинг шаҳло кўзли қизи Афина:

- «Хонадонинг истиқболи порлоқ бўлгай, баски тангрилар
 Сендек ўғлон ато этган экан онанг – Пенелопага.
 Энди менга очиқ айтгил яширмасдан ҳеч қандай сирни:
225. Бунда не ҳол юз бермоқда? Қандай байрам? Қандай маърака?
 Тўйми бу ё зиёфатми? Ҳарифона ошга ўхшамас.
 Назаримда, на диёнат, на уят бор меҳмонларингда,
 Ки уларнинг бевошлигин кўрган ҳар бир покдомон одам
 Ор деб билур ўтирмоқни бул нокаслар жамоасида».
230. Одиссейнинг фаросатли ўғли деди: «Эй азиз меҳмон,
 Агар билмоқ истасанг сен, ҳамма гапни очиқ айтаман.
 Бир замонлар уйимизда молу давлат беадад эрди;
 Уй соҳибин барча бирдай эъзозларди уйдалигида.
 Энди бўлса тангрилар шум ният ила бутун оламнинг
235. Нигоҳидан яширмишлар уни қора пардага ўраб.
 Мен бунчалик қайғурмасдим агар отам ўлган бўлганда:
 Агарда у Трояда оташ жангда ҳалок бўлсайди,
 Ё жангдан сўнг дўстларининг қўлида жон берсайди, унда
 Ахей аҳли* унинг қабри узра баланд тупроқ уярди.
240. Отам менга қолдирарди мангу сўнмас буюк шон-шараф...
 Гарпиялар олиб қочди* уни, ғойиб бўлди бедарак,
 Қабри ҳам йўқ, унут бўлди бу оламда унинг номи ҳам;
 Мерос бўлиб қолди фақат ўғлига ғам-алам, вовайло.
 Лек ундан-да талх қайғуга солмиш мени боқий тангрилар:
245. Бизга қўшни оролларда: Дулихийу Заму Закинфда
 Ҳамда тошлоқ Итакада яшагучи муштуми зўр ва
 Кибор ёшлар, биттамызга тегсин, дея зўрламоқдалар
 Волидамни, кунда келиб бойлигимиз совурмоқдалар.
 Онам манфур никоҳга ҳеч розимас, бу касофатлардан
250. Қутилгани йўл тополмай қийналмоқда; куёвлар эса,
 Молимизни талашмоқда*, маҳв этгайлар бир кун мени ҳам».
 Ҳур маъбуда Афинанинг қаҳри қайнаб бир калом деди:
 «Э воҳ! Ҳозир бу беҳаё куёвларни даф қилмоқ учун
 Керак сенга олисдаги Одиссейнинг метин билаги.
255. Оҳ, кошкийди у юртига қайтиб келиб, анов эшикдан
 Бошга кийиб дубулғасин, қалқон тутиб, мис тигли икки
 Найза ушлаб кириб келса... Шу келбатда кўрган эдим мен
 Одиссейни биринчи бор; у Мермерзод Илни зиёрат
 Қилмоқ учун Эфирага бориб бизнинг уйда ўшанда
260. Ҳушвақт бўлиб май ичганди (отанг ўшал узоқ юртга ҳам
 Ўзин учқур кемасида борган эди заҳар ахтариб:
 Ўқларининг мис тигини заҳарламоқ эди нияти;
 Ва лекин Ил мудом сергак худоларнинг қаҳридан кўрқиб,
 Бермаганди унга оғу; менинг отам, дўстлик ҳурмати,
265. Берган эди Одиссейга заҳри қотил ўз бисотидан).
 Агар ўшал қиёфада кириб келса отанг ногаҳон,
 Куёвларга бу зиёфат оғу бўлур эди муқаррар.

- Лекин отанг келармикин, куёвларни маҳв этармикин
 Ёки йўқми? Бу сир фақат тангриларга аёндир, билсанг.
270. Энди сен ва мен иккимиз қандай қилиб хонадонингни
 Бу нобакор куёвлардан покламоқни ўйлаб кўрайлик.
 Гапларимга қулоқ бер ва эшитганинг сақла дилингда:
 Эртага сен саховатли ахейларни кенгашга чақир,
 Тангриларни шоҳид билиб, сўзлаб бергин бор ҳақиқатни;
275. Сўнг талаб қил: шум куёвлар уй-уйига жўнаб кетсинлар;
 Гар онангнинг эр қилишга майли бўлса, унга айтгинки,
 Соҳибқудрат отасининг даргоҳига қайтиб борсин у.
 Ўз уйида отаси жон қизи учун мартабасига
 Монанд бисёр сеп ҳозирлаб, кўрсин никоҳ тараддудини.
280. Агар қабул қилсанг, яна бир маслаҳат берайин сенга:
 Битта пишиқ кема олиб, йигирмата эшкакчи билан
 Ўз отангдан дарак топмоқ учун дарҳол сафарга жўна,
 Эҳтимолки, ул ҳақда сен бирон хабар ёки Оссанинг
 Башоратин эшитарсан. Бул муждачи Зевс каломини
285. Одамларга акс садодек такрорлайди ҳамиша, ҳар он.
 Сен аввало Пилосга бор, эшит, не дер тангриваш Нестор;
 Сўнгра ўтиб Спартага, топ зулфизар шоҳ Менелайни —
 У энг кейин қайтди жангдан мис совутли ахейлар ичра.
 «Отанг тирик ва юртига қайтгай», деган хабар эшитсанг,
290. Қийналсанг ҳам, яна бир йил сабр қилиб чида; мабодо,
 «Отанг ўлган, у энди йўқ», деган машъум хабар эшитсанг,
 Шу заҳоти жондан азиз ота юртга қайтиб келгину
 Қабр устига баланд тепа уйгил* отанг руҳин эъзозлаб
 Ва маърака оши бергил элу юртга, одат бўйича;
295. Эр қилишга даъват эт сен кейин онанг Пенелопани.
 Режангдаги барча ишни бирин-кетин бажариб бўлгач,
 Уйингизни зўрлик билан ишғол қилган ёв куёвларни
 Қандай қилиб базмгоҳда найранг билан ё куч ишлатиб
 Маҳв этмоқнинг иложини ўйлаб топгин эҳтиёт бўлиб;
300. Энди гўдак эмассан сен, аллақачон чиқдинг у ёшдан;
 Биласанку: пурфазилат ўсмир Орест соҳибшухрат
 Отасини мақр ишлатиб маҳв этган қаттол Эгистдан
 Қасос олиб ифтиҳорли бўлган эди бутун дунёда!
 Сен ҳам, менинг азиз дўстим, қирчиллама йигит чоғингда
305. Иродали бўл — авлодлар фахр ила ёдлашсин сени.
 Энди менга ижозат бер, бора қолай учқур кемамга,
 Ҳамроҳларим йўлимга кўз тиккандирлар интизор бўлиб.
 Сен гапимга амал қилу ўз гамингни ўзинг е, бўтам».
 Одиссейнинг фаросатли ўғли деди: «Муҳтарам меҳмон,
310. Сен менга ўз ўғлинг каби ўгит бердинг фойдамни кўзлаб;
 Билки, асло унутмасман сенинг эзгу ўгитларингни.
 Лекин яна андак тўхта, шошаётан бўлсанг ҳам жуда;

Ҳаммомга туш, жисмингни ҳам, қалбингни ҳам

покла губордан.

- Кейин, майли, эсдаликка мендан бирон дилинга ёққан
315. Тухфа олиб кеманга қайт – бор-ку ахир шундай таомил:
Видолашар чоғда доим дўст дўстига берар ёдгорлик».
Жавоб қилди унга Зевснинг шахло кўзли қизи Афина:
«Йўқ-йўқ! Мени ушлама сен – ҳозир жуда шошиб турибман.
Бугун менга чин юракдан бермоқ бўлган армуғонингни
320. Қайтишимда кириб уйга олиб кетай бўлиб миннатдор,
Қимматбаҳо совғанг олиб, мен ҳам берай сенга туҳфамни».
Шундай дея Зевснинг шахло кўзли қизи йўқ бўлди бирдан,
Гўё кўзга кўринмас қуш учди бир бор мижджа қоққунча.
Афина ёш Телемахнинг юрагига мардлик, матонат
325. Уфурганди отасини тилга олиб суҳбат чоғида;
Телемахнинг юраги ҳис этган эди: маъбуда ила
Бугун суҳбат қурганини – шуни ўйлаб қўрқиб кетди у,
Сўнгра барно йигит аста яқин борди куёвлар томон;
Қўшиқ куйлар эди бунда янгроқ сасли машҳур хонанда;
330. Ўтирганлар сукут сақлаб мароқ билан тингларди куйни;
Куйларди у ахейларнинг Троядан қайғуга ботиб
Қайтганини. Бир пайтлар аҳли юнон жанг майдонидан
Шундай маҳзун қайтган эди – Афинанинг хоҳиши ила.
Икарийнинг юқорида, ўз қўшқида ўтирган қизи –
335. Пенелопа эшитиб бу пурзавқ куйни, зинапоядан
Шоша-пиша тушиб келди икки қаниз кузатувида;
Келиб кирди ишратгоҳга маъбудаваши бу дилбар аёл
Ва тўхтади баланд шифтга таянч бўлган устун тагида
Бошидаги зар рўмолин ҳижоб қилиб торганча юзга;
340. Қанизақлар эҳтиром-ла турди унинг икки ёнида;
Ўксиб йиғлаб бундай деди хонандага шунда малика:
«Фемий, сен кўп биласанку худолар ва қаҳрамонларни
Шарафловчи қалбга ҳузур бахш этгувчи куй-қўшиқларни;
Бу ердаги жамоага куйлаб бергин шулардан бирин;
345. Шунда улар шароб ичиб, сукут сақлаб қулоқ солгайлар;
Лек бу ҳазин қўшиғингни тўхтат шу он; уни эшитсам
Юраккинам эзилади; машъум савдо тушган бошимга;
Аргосдаю Элладада донг таратиб обрў орттирган
Шавҳаримдан жудо бўлиб, кеча-кундуз ғам чекмоқдаман».
350. «Онажон, – деб Одиссейнинг ўғли унга қилди эътироз, –
Хонанданинг юрагидан қайнаб чиқиб бизларни хушнуд
Этаётган бу нашъали куйни нечун ман этмоқдасан?
Хонандада не айб, она? Олимпдаги Зевсда ҳамма айб:
Тангрилардир бандаларга жўшқин илҳом ато этгувчи.
355. Қўй, куйласин данайларнинг жангдан маҳзун қайтгани ҳақда;
Кўряпсанку, тингламоқда уни барча жон қулоқ ила.
Тинглайдилар уни ҳар гал гўё янги куй эшитгандай;

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi <https://kitobxon.com/oz/asar/4680> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси <https://kitobxon.com/uz/asar/4680> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию можно найти на сайте <https://kitobxon.com/ru/asar/4680>